ىند ۱:

انحرافات ستون فقرات مادرزادي يا اكتسابي:

الف)كيفوز توراسيك بالاي ۷۰ درجه و كيفوز توراكو لومبار بالاي۳۰ درجه : معاف دائم

ب) کیفوز توراسیک بین ۷۰-۵۰ درجه : معاف از خدمات رزمي

ج) کیفوز توراکو لومبار بین ۳۰-۱۰ درجه : معاف از خدمات رزمي

د) اسکولیوز بیش از ۳۰ درجه : معاف دائم

توضیحات بند ۱: با توجه به محتوای جزء (د) و تبصره برای مدارک کارشناسی و بالاتر اسکولیوز بیش از ۵۵ درجه معافیت دائم در نظر گرفته شد.

هـ) اسكوليوز بين ۳۰-۲۰ درجه : معاف از خدمات رزمي

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسـي و بالاتر اسـكوليوز بين ۲۰ تا ٤٥ درجه : معاف از خدمات رزمي

بند ۲:

شكستگي هاي قديمي حفره كوتيل (استابولوم) چنانچه با تغيير شكل حفره و با عارضه مفصلي همراه باشد : معاف دائم

توضیحات بند ۲:شکستگی حاد استابولوم طبق (بند ٤٧) جزء ب (معاف موقت) قابل رسیدگی می باشـد.

بند ۳:

نکروز آواسکولار سراستخوان ران بهر علّت : معاف دائم

بند ٤:

شكستگي هاي لگن:

الف) نوع مالگین : معاف دائم

ب) نوع : Open Book معاف از خدمات رزمي

بنده:

بیماري شوئرمان : معاف از خدمات رزمي

بند ٦:

استئومىلىت:

الف) نوع حاد : شش ماه معاف موقت

ب) عفونتهائي كه عليرغم ٦ماه درمان بهبود نيافته يا منجر به تغيير شكل استخوان همراه با اختلال عملكرد شده باشد : معاف دائم

ىند ۷:

تومورهاي خوش خيم استخواني:

الف) همراه با ایجاد اختلال مشهود در کار عضو به شرطي که با عمل جراحي بهبودي حاصل نشود : معاف دائم ب) داخل استخواني دراستخوانهاي فمور ، تيبيا ، کالکانئوس ، تالوس ، اسکافوئيد ، هومروس ، راديوس و اولنا با قطر بيشتراز ۱/۳ قطر استخوان : معاف دائم

توضیحات بند ۷ در جزء ب Non osifin Fibromo :به استناد (بند ٤٧) قسمت (الف) (معاف از رزم) قابل رسیدگی می باشد.

ج) داخل استخواني كمتر از ۱/۳ قطر استخوان : معاف از خدمات رزمي

ىند ۸:

كيستهاي استخواني:

الف) كيستهاي بزرگ با خطر شكستگي يا با اندازه بيش از۱/۳ قطر استخوان يا كيستهاي كوچک متعدد(بيش از سه عدد) با عارضه (دراستخوانهاي فمور ، تيبيا ، كالكانئوس، تالوس ، اسكافوئيد، هومروس ، راديوس و اولنا) : معاف دائم

ب) كيستهاي كوچك و بدون عارضه : معاف از خدمات رزمي

توضیحات بند ۸ :کیستهای کوچک استخوانی بیش از سـه عدد، صرفا در یک استخوان مد نظر می باشـد.

بند ۹:

شكستگي ها ي استخوانهاي بلند:

الف) شكستگي هائيكه بعداز٩ ماه جوشنخورده باشدومفصلكاذب ايجادكرده باشدويا دروضع نامناسب جوش خوردهو اشكال عملي ايجاد نموده باشد : معاف دائم

ب) شكستگي هاي جوش خورده استخوانهاي بلند و لگن با و يابدون نصب پيچ يا پلاك و يا كونچر و بدون عارضه: معاف از خدمات رزمي

ج) شکستگیهای جوش نخورده بدون نصب پیچ و پلاك و كونچر كه كمتراز ۲ماه از تاریخ شکستگی گذشته باشد: معاف موقت (به مدت حداكثر ۹ ماه از تاریخ شکستگی(

ىند ۱۰:

شكستگي هاي استخواني غير از استخوانهاي بند٩:

الف) بعداز ٩ ماه جوش نخورده وبا عمل جراحي نيز بهبود نيافته باشد همراه با اختلال عملكرد : معاف دائم

ب) جوش نخورده باشد (کمتر از ۹ ماه) : معاف موقت (به مدت حداکثر ۹ ماه از تاریخ شکستگی(

ىند ۱۱:

قطع با فقدان بكي از اندامها : معاف دائم

بند ۱۲:

كوتاهي يا:

الف) كوتاهي بيش از ٣ سانتي متر (به استناد اسكنوگرام) : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسـي كوتاهي بيش از ٥ سـانتي متر : معاف دائم

ب) کوتاهي از ۱ تا مساوي ۳ سانتي متر : معاف از خدمات رزمي

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشـناسـي كوتاهي از ۱ تا مسـاوي ٥ سـانتي متر : معاف از خدمات رزمي

ىند ۱۳:

سينوويال كندروماتوزيس مفاصل بزرگ همراه با اختلال عملي : معاف دائم

ىند ١٤:

آنكيلوز مفاصل بزرگ (هانش ، زانو ، آرنج ، شانه ، مچ پا ، مچ دست) : معاف دائم

بند ۱۵:

محدودیت حرکات مفاصل(غیرقابل درمان و پایدار):

توضیحات بند ۱۵ :منظور از عبارت غیر قابل درمان، یعنی این که علی رغم کلیه درمان های منجر به محدودیت حرکتی مفاصل به صورت پایدار شده باشد.

الف) در مورد مفاصل هانش، زانو و شانه(محدودیت بیش از ۱/۵ محدوده طبیعی حرکت مفصل مربوطه) : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر محدوديت بين ١/٤ تا ١/٢ محدوده طبيعي حركت مفصل در اندام فوقاني : معاف از خدمات رزمي

تبصره :در ادامه تبصره محدودیت حرکتی بیش از ½ محدوده طبیعی در اندام فوقانی و تحتانی برای مدارک کارشناسی و بالاتر معاف دائم مد نظر گرفته شود.

ب(محدودیت حرکات سایر مفاصل بزرگ (مچ دست ، مچ پا ، آرنج)در صورتي که بیش از نیمي از حرکات ،

محدود شده باشد: معاف دائم

ب: محدودیت حرکتی سایر مفاصل (مچ، دست، مچ، پا، آرنج) بیش از ¾ برای کارشناسی و بالاتر معاف دائم در نظر گرفته شود.

ج) در موارد خفیف تر همراه با اختلال عملکرد : معاف از خدمات رزمي

بند ۱۲:

در رفتگي مكرر و يا قديمي و مادرزادي مفاصل بزرگ عمل كرده يا نكرده (بدون عارضه) : معاف از خدمات رزمي

تبصره: در صورتیکه در حین خدمت بیش از دو نوبت دررفتگی به فاصله بیش ازدو ماه ایجاد شود : معاف دائم

توضیحات بند ۱۲:موارد عارضه دار حسب نوع عارضه از سایر بندها قاب رسیدگی می باشد.

ىند ۱۷:

شلي ليگامانهاي زانو و مچ پا و در رفتگي عادتي مفاصل که مانع تمرينات نظامي باشد : معاف از خدمات رزمي

بند ۱۸:

سندرم ایسکمیك ولکمن:

الف) در موارد شدید : معاف دائم

توضیحات بند ۱۸ :سندرم ایسکمیک ولکمن: الف- موارد شدید به مواردی اطلاق می شود که منجر به دفرمتی و آتروفی عضلانی و محدودیت حرکتی شده باشد.

ب) درموارد خفیف : معاف از خدمات رزمي

بند ۱۹:

فقدان كامل شست)از مفصل (M.C.P و يا فقدان ارزش كاري آن در يك دست : معاف دائم

توضیحات بند ۱۹ :فقدان کامل شصت از مفصل (M.C.P) و یا فقدان ارزشی کاری آن در یک دست) .منظور از فقدان ارزش کاری شصت در یک دست، به عنوان مثال فلج کامل انگشت شصت، فیوژن کامل مفصل M.C.P می باشد(.

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسـي و بالاتر : معاف ازخدمات رزمي

```
ىند ۲۰:
```

فقدان انگشتان دست:

الف) سه انگشت و یا بیشتردر یك دست : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر، بيش از سه انگشت و يا انگشت شست بهمراه دو انگشت در ىک دست : معاف دائم

ب)قطع یک بند انگشت شست یا سبابه ویا بیش از دو بند در سایر انگشتان یک دست : معاف از خدمات رزمی

بند ۲۱:

عوارضي كه مانع باز شدن و يا تا شدن انگشتان دست شود مانند سند اكتيلي و (غيرقابل درمان):

الف) در بیش از دو انگشت (مرکب) : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر ٣ انگشت و بالاتر : معاف دائم

ب) در دو انگشت (ساده) : معاف از خدمات رزمي

بند ۲۲:

کوتاهی اندام فوقانی در مقایسه با یکدیگر:

الف) در صورتیکه بیش از ۵ سانتیمتر باشد : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر كوتاهي بيش از ۷ سانتي متر : معاف دائم

ب) بین ٥-٢ سانتیمتر براي مشمولین تا فوق دیپلم و ٧-٢ سانتیمتر براي دارندگان مدارک کارشناسي و بالاتر : معاف از خدمات رزمي

یند ۲۳:

سينوستوزاستخوانهاي ساعد:

الف) در دو دست : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر : معاف از خدمات رزمي

ب) در یك دست : معاف از خدمات رزمي

بند ۲٤:

كوبيتوس واروس ووالگوس:

الف) همراه با اختلال عملكرد يا ضايعه عصبي يكطرفه يا دو طرفه: معاف دائم

تبصره: اختلال عملكرد يك طرفه براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر : معاف از خدمات رزمي

ب) بیش از ۱۰ درجه انحراف : معاف از خدمات رزمي

توضیحات بند ۲۲: در بند ب کوربیتوس واروس وولاگوس با انحراف بیش از ۱۰ درجه بدون عارضه مدنظر می باشد و در صورت داشتن عارضه از (بند الف) قابل رسیدگی می باشد. (بدون عارضه معاف از رزم)

```
ىند ۲۵:
```

كوكسايلانا ، كوكساوارا ، كوكسا ماگنا ، كوكسا والگا:

الف)با گرفتاری بیش از ۳۰٪ از سر استخوان فمور و یا بیش از ۳۰ درجه تغییر ازمحور طبیعی : معاف دائم

ب) با گرفتاري بين ۲۰تا۳۰درجه : معاف از خدمات رزمي

بند ۲۲:

يارگي منيسك:

الف) دو زانو همراه با اختلال عملكرد: معاف دائم

توضیحات بند ۲۱ :الف)منظور از اختلال عملکرد تخریب گسترده سطح مفصلی می باشد.

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر : معاف از خدمات رزمي

ب) پارگي منيسك يك زانو و يا دو زانو بدون اختلال , عمل شده يا نشده : معاف از خدمات رزمي

ىند ۲۷:

پارگي شديد و كامل رباطهاي جانبي و متقاطع زانوي يک پا که باعث ناپايداري مفصل گردد:

الف) در مواردي که چند رباط (بيش از دو رباط) پاره شده باشد : معاف دائم

ب) در موارد پارگي رباط ACL و : PCL معاف دائم

ج) د رموارد پارگي رباط ACL يا PCL بهمراه يکي از رباطهاي جانبي : معاف دائم

توضیحات بند ۲۷ :در تمام موارد پارگی رباط ها MRI به تنهایی ملاک نبوده و می بایست پارگی همراه با ناپایداری مفصلی در معاینه بالینی احراز شود.

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر: معاف از خدمات رزمي

تبصرہ -صرفا مربوط به جزء (ج) می باشد.

د) پارگي ACL يا PCL دوطرفه : معاف دائم

هـ) در افراد جراحي شده (دو رباط و بيشتر) همراه با اختلال عملي : معاف دائم

توضیحات ه :منظور از اختلال عملی، اختلال ناپایداری واضح و تست pivout مثبت می باشد.

- و) در افراد جراحي شده بدون اختلال عملي :معاف از خدمات رزمي
 - ز) پارگي منيسك و يك رباط : معاف از خدمات رزمي

توضیحات بند ز :پارگی یک رباط به استناد (بند ٤٧) جزء (الف) قابل رسیدگی می باشد.

بند ۲۸:

ژنووالگوم ، ژنوواروم:

الف) در موارد شدید (فاصله بین دو قوزك یا دو كوندیل فمور بیش از ۱۲ سانتي متر) : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر بيش از ١٤ سانتي متر : معاف دائم

ب) در موارد خفیف (فاصله بین دو قوزك یا دو كوندیل فمور بین : (5-12 cm معاف از خدمات رزمي

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشـناسـي و بالاتر فاصله : 5-14 cm معاف از خدمات رزمي

ج) همراه با چرخش تيبيا با فاصله مساوي و بيش از ١٠ سانتي متر : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر با فاصله بيش از ١٢ سانتي متر : معاف دائم

توضیحات بند ۲۸:جهت تشخیص ژنووالگوم در افراد چاق گرافی تاییدکننده نیز مورد نیاز می باشد.

بند ۲۹:

ژنوراکورواتوم:

الف) بیش از ۱۵ درجه : معاف دائم

ب) کمتر از ۱۵ درجه : معاف از خدمات رزمي

بند ۳۰:

صافي کامل کف يك يا هر دو يا:

الف) در انواع سخت بهمرا ه دفورميتي مچ پا مانند : (Hill valgus) معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي وبالاتر : معاف از خدمات رزمي

ب)صافي كامل كف يك يا هر دو پا در انواع Rigid) يا (Flexible بدون عارضه و دفورميتي : معاف از خدمات رزمي

ىند ۳۱:

يارگي پهپود نيافته تاندون آشيل : معاف دائم

توضیحات بند ۳۱ :تایید پارگی بهبودنیافته تاندول آشیل با MRI و معاینه بالینی صورت می گیرد.

بند ۳۲

كوتاهي تاندون آشيل توأم با اختلال در نشستن و محدوديت حركتي مچ پا : معاف دائم

تبصره: كوتاهي تاندون آشيل توأم با اختلال در نشستن و محدوديت حركتي مچ پا براي دارندگان مدارك

```
كارشناسي و بالاتر: معاف ازخدمات رزمي
 توضیحات بند ۳۲ :محدودیت حرکتی با دورسی فلکسیون کمتر از ۳۰ درجه در موقع نشستن مد نظر قرار گیرد.
                                                                                            بند ۲۳:
  تغيير شكل اكتسابي يا مادر زادي استخوانهاي تارس و متاتارس (هالوس و الگوس ) : معاف از خدمات رزمي
                                                                                            بند ۲٤:
                                                                                    قطع انگشتان یا:
                             الف) قطع سـه انگشـت کامل از یك پا و یا قطع شـسـت در هر دو پا : معاف دائم
   تبصره: در صورتیکه قطع سه انگشت بغیراز انگشت شست باشد برای دارندگان مدرك كارشناسی و بالاتر :
                                                                               معاف از خدمات رزمي
                                                             ب) قطع چهار انگشت در پاها : معاف دائم
                                   تبصره: براي دارندگان مدرك كارشناسي و بالاتر : معاف از خدمات رزمي
                                                       ج) قطع شست در یك پا : معاف از خدمات رزمي
                                                                                             ىند ۲۵:
                                                                    اکی نیسم : Foot drop معاف دائم
                                                                                            نند ۲۲:
                                                                         دفورمیتي هاي مفصل مچ پا:
                                       الف) در مواردي که اختلال در راه رفتن ایجاد کرده باشد: معاف دائم
                             ب) درمواردي که اختلال در راه رفتن ایجاد نکرده باشد : معاف از خدمات رزمي
                                                                                            ىند ۳۷:
بيماريهاي اسكلتي استخواني نظير استئوژنس ايميرفكتا ، آرتروگريپوزيس ، سكلهاي شديد ناشي از CP و يوليو
                                              و انهدام كامل پاشنه (نكروز استخوان تالوس) : معاف دائم
                                                                                            بند ۲۸:
                                                           استئوکوندریت دیسکانت زانو ، هیپ و مچ پا:
                                                                    الف) درجه ۳ و بیشتر : معاف دائم
                                                           ب ) کمتر از درجه ۳ : معاف از خدمات رزمي
```

ند ۳۹:

بیماریهای جوش نخوردگی اسکافوئیدو کن باخ پس از ۹ ماه از زمان تشخیص و درمان همراه با اختلال عملکرد : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر : معاف از خدمات رزمي

توضیحات بند ۳۹ :منظور از اختلال عملکرد در بندهای ۳۹ (DJD) -یا آرتروز واضح و محدودیت حرکتی توام می باشـد.

ىند ٠٤:

تمام فلايهاي يديكوله عضلاني ، آزاد:

الف) اگر نقص عضو یا اختلال عملکرد ایجاد کرده باشد : معاف دائم

ب) سايرموارد بدون عارضه : معاف از خدمات رزمي

بند ٤١:

يا چنبري:(Club Foot)

الف) در صورتیکه ایجاد عارضه دفورمیتی نموده باشد که مانع انجام تمرینات یا پوشیدن پوتین باشد: معاف دائم

ب) در غیر از موارد فوق : معاف از خدمات رزمي

بند ٤٢:

وجود جسم خارجي در مفاصل بزرگ:

الف) در صورتیکه با اختلال عملي واضح همراه باشد : معاف دائم

ب) بدون ایجاد اختلال عملي : معاف از خدمات رزمي

توضیحات بند ۲۲ :منظور از اختلال عملکرد در بندهای ۵۲ (DJD) -یا آرتروز واضح و محدودیت حرکتی توام می باشد.

بند ۲۳:

خارج كردن ياتلا (ياتلكتومي):

الف) توتال یک طرفه یا دو طرفه : معاف دائم

تبصره: براي دارندگان مدارك كارشناسي و بالاتر يک طرفه : معاف از خدمات رزمي

ب) پارسیل همراه با اختلال عملکرد : معاف دائم

ج) پارسیل بدون اختلال عملکرد: معاف از خدمات رزمي

توضیحات بند ٤٣ :منظور از اختلال عملکرد در بندهای -٤٣ (DJD) یا آرتروز واضح و محدودیت حرکتی توام می باشد.

ىند ٤٤:

كندرومالاسـي پاتلا واسـكوداشـلاتر: معاف از خدمات رزمي

بند ٥٥:

آسيبهاي عروق اندامها:

الف) در صورتیکه سبب اختلال عملکرد بارز اندام شده باشد: معاف دائم

ب) در صورتیکه اختلال ایجاد شده جزئی باشد معاف از خدمات رزمی

بند ۲۵:

مشمولین پزشک که از سلامتی کامل در خصوص هر یک از بیماریهای فوق برخوردار نباشند (بیماری آنان در حد معافیت دائم باشد) لیکن قادر به طبابت در نیروهای مسلح باشند : معاف از خدمات سنگین

بند ٤٧:

ساير بيماريها:

الف) ساير بيماريهاي موضوع اين بخش كه منطبق با دسته دوم ماده ۲ آيين نامه مي باشند : معاف از خدمات رزمي

ب) سـایر بیماریهاي موضوع این بخش که منطبق با دسـته سـوم ماده ۲ آیین نامه مي باشـند : شـش ماه معاف موقت

ج) ساير بيماريهاي موضوع اين بخش كه منطبق با دسته چهارم ماده ۲ آيين نامه مي باشند : معاف دائم